

Lotte Rod
Folketinget, Christiansborg
1240 København K

5. januar 2012
Journalnr.
2012/5240/0004

Kære Lotte

Jeg henvender mig til dig som medlem af Børne- og undervisningsudvalget for at gøre dig opmærksom på en meget bekymrende udvikling indenfor unge- og voksenspecialundervisningsområdet. Det er et område, der efter kommunalreformen i 2007 er kommet under et stort kommunalt pres.

Specialundervisning for voksne har til formål at afhjælpe eller begrænse virkningerne af den enkeltes funktionsnedlæggelser. Undervisningen er målrettet erhvervelse af nye kompetencer. Der er tale om en intensiv undervisning, som skal give deltagerne mulighed for at kompensere for deres funktionsnedlæggelser. Dette kan ske gennem tilegnelse af nye strategier for at begrænse virkningerne af funktionsnedlæggelserne og ved at lære at anvende nye metoder eller hjælpemidler, som kan kompensere for problemerne. Voksenspecialundervisning spiller en helt særlig rolle, hvis mennesker med handicap skal opleve at blive selvhjulpne, få mulighed for at deltage aktivt i samfundslivet og leve det liv de vil.

Kommunerne overtog i 2007 en række tidligere amtslige undervisningsinstitutioner for voksne, og fik dermed det fulde myndigheds- og finansieringsansvar. Det betyder, at den enkelte kommune er ansvarlig for undervisningstilbud efter lov om specialundervisning for voksne - såvel økonomisk som med hensyn til arten og indholdet i tilbuddene.

Med den nye opgave fik kommunerne mulighed for at arbejde på tværs af undervisningssektoren, den sociale sektor, sundhedsområdet og beskæftigelsesområdet, og dermed give borgere med funktionsnedlæggelser en mere helhedsorienteret indsats. Men desværre har vi set, at udviklingen af området har taget en forkert drejning. Voksenspecialundervisningen har ikke fået den nødvendige opmærksomhed i forhold til at indgå i et samspil med andre kommunale indsatser.

Der er siden strukturreformen sket en øget markedsføring af voksenspecialundervisningen, og der er kommet et øget fokus på finansieringen af undervisningen, som indebærer at mere tid går til administration. Den øgede fokus på økonomi gør det også vanskeligt for uddannelsesinstitutionerne at lave en langsigtet planlægning. På grund af kommunernes økonomiske situation ser vi flere

eksempler på, at kommuner i højere grad har fokus på at få så billigt et tilbud som muligt, uanset kvaliteten af tilbuddene i relation til borgernes behov. Det kortsigtede fokus på økonomi er en trussel for den fortsatte faglige udvikling på undervisningsinstitutionerne. Driften af skolerne bliver sårbar, og det får betydning for det faglige miljø på skolerne.

Specialundervisning for voksne omhandler primært specialiserede og individuelt tilrettelagte undervisningsforløb, der forudsætter at personalet har undervisningsmæssige kompetencer i forhold til voksne og specialiseret specialpædagogisk viden. Voksenspecialundervisningsinstitutionerne har derfor også været kendetegnet af at have en høj faglig standard med en fortsat udvikling, som har været et unikt dansk tilbud.

Med udviklingen, hvor flere kommuner for at spare penge etablerer egne tilbud med få brugere, sker der en udvanding af den faglige kvalitet i tilbuddene. Det har som konsekvens, at de specialiserede kompetencer og det faglige miljø på voksenspecialundervisningsinstitutionerne undermineres, da det er nødvendigt med et vist volumen i et tilbud for at bevare de specialiserede kompetencer, et fagligt miljø og et mangesidigt tilbud.

Udviklingen bør give anledning til stor bekymring hos alle ansvarlige politikere. Jeg vil derfor opfordre uddannelsesudvalget til nøje at følge udviklingen af voksenspecialundervisningsområdet. Kvalitetsforringelserne skal stoppes, så det sikres, at de medborgere, der kæmper med funktionsnedsættelser, får det kvalificerede undervisningstilbud, som de har brug for, så de kan komme videre i livet.

Med venlig hilsen

Anders Bondo Christensen